AKTUÁLNÍ TRENDY SOUTĚŽNÍHO PRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE

Svatomartinská konference

Brno 14. listopadu 2018

Hynek Brom

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Struktura prezentace

I. Procesní aspekty soutěžního práva
II. Nezávislost soutěžních úřadů
III. Zvyšování povědomí o soutěžním právu

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

I.

Procesní aspekty soutěžního práva

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- **Šetření na místě**
- **Silný vyšetřovací nástroj**
- **Realizace §§ 21 f 21 g zák. č. 143/2001 Sb.**
- **Promítnutí zkušeností a judikatury českých soudů posledních let**
- **Nové metody šetření - Oxygen**
- **Spolupráce s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR**

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- **Definice nezákonného zásahu. Tří kriteriální test :**
  - **Zákonnost**
  - **Účelnost**
  - **Přiměřenost**

- **Základní řešené otázky:**

- **Jak dlouho trvá zásah?**
- **Kdy je takový zásah ukončen ?**
- **Kdy počíná běžet lhůta promlčení?**
- **Jak definovat nezákonný zásah?**

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- **7 As 155/2015 – 160**, **EUROVIA CS,**
- Dne 31. 7. 2012 uskutečnil ÚOHS obchodních prostorách žalobkyně šetření na místě podle § 21f
- Během šetření na místě Úřad převzal dokumenty blíže specifikované v protokolu
- O průběhu šetření na místě (fotokopie listinných dokumentů a dokumenty vytištěné z počítačů
- zaměstnanců).
- Zásahovou žalobou podanou dne 9. 3. 2015 se žalobkyně domáhala, aby byla Úřadu uložena povinnost ukončit porušování jejích práv spočívající v zadržování a využívání dokumentů získaných při šetření na místě a povinnost vrátit jí všechny tyto dokumenty a zdržet se jakéhokoli používání a/nebo využívání těchto dokumentů.
- Krajský soud usnesením ze dne 1. 6. 2015, č. j. 62 A 42/2015 - 112, odmítl žalobu jako **<u>opožděnou</u>** [podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Soud uvedl, že převzetí a držení dokumentů žalobkyně Úřadem bylo jediným možným procesním vyústěním šetření na místě uskutečněného v obchodních prostorách žalobkyně

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- Za nezákonný zásah, a to **trvající**, považovala zadržování a využívání dokumentů získaných Úřadem při uvedeném šetření a jejich nevrácení. Pro včasnost zásahové žaloby bylo dostačující její tvrzení o trvajícím nezákonném zásahu, nikoliv již důvodnost tohoto tvrzení. *Objektivní lhůta k podání zásahové žaloby v případě trvajícího zásahu nemohla uplynout, dokud tento zásah trval.*
- Podle rozšířeného senátu je obecně možné, aby, nezákonný zásah za určitých okolností představovalo šetření na místě. Jako odlišný typ nezákonného zásahu si však lze představit rovněž odebrání a zadržování dokumentů v rámci jinak ze zákonných důvodů nařízeného šetření na místě.
- Rozšířený senát posoudil věc samotnou a dospěl k závěru, že krajský soud správně žalobu stěžovatelky odmítl jako opožděnou, a proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- **RS NSS 7 Aps 3/2008-98), bod 15: *„Smyslem a účelem soudní ochrany před nezákonným jednáním veřejné správy je poskytnout jednotlivci účinný prostředek obrany, a to zásadně bez ohledu na formu, kterou veřejná správa jedná.***

- ***Nezákonný zásah - konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí***

- **Variabilita možných nezákonných zásahů:**

- **Provedení nebo neprovedení určitého úkonu**

- **Držení věcí , informací ze strany státu**

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- **Tři „formy“ přetrvávání „hrozby“ jednání ze strany státu:**
  - trvající zásah – jednání státu stále trvá
  - trvají důsledky zásahu – jednání státu již netrvá, ale trvá (protiprávní) stav vytvořený jednáním
  - netrvá ani jednání, ani jeho důsledky, ale situace je objektivně taková, že reálně hrozí, že stát opětovně bude (nezákonně) jednat

- **ÚS II. ÚS 635/18 (15. 5. 2018, Eurovia), bod 31: *„Ústavní soud přitom zcela souhlasí s perspektivou, kterou nabízí stěžovatelka, tedy že jednání správního orgánu spočívající ve vyvolání a udržování protiprávního stavu lze považovat za jistou formu „deliktu“ veřejné správy, na které by se měl obdobně uplatnit princip, že <u>právní relevanci má až konec tohoto jednání.</u>***
- **ÚS <u>neřešil</u> situaci trvání důsledků či hrozby opakování zásahu.**

ÚSTAVNÍ SOUD

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Procesní aspekty soutěžního práva

- č. j. 31 A 72/2018 – 75
- **Žaloba na určení** í, že **zásah** žalovaného, spočívající v provedení předmětných místních šetření, **je nezákonný**, a dále uložení zákazu žalovanému v takovém postupu dále pokračovat, resp. **uložení povinnosti žalovanému vydat žalobci zpět dokumenty zajištěné v průběhu předmětných místních šetření** a zdržet se použití jejich obsahu v rámci správního řízení vedeného
- Otázka: *Může být e-mail zajištěný v průběhu jiného šetření sloužit jako důvodná indicie pro zahájení správního řízení ?*
- Klíčová slova
- Důkaz na očích
- Důvodnost
- Rozsah šetření
- Zákonnost ,konkrétnost, rozsah a vhodnost

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

II.

Nezávislost soutěžních úřadů

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Nezávislost soutěžních úřadů

- **Směrnice o posílení postavení orgánů** pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu.
- Směrnice má zajistit, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mají potřebné záruky nezávislosti, zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut, aby mohly účinně uplatňovat články 101 a 102 .
- Uplatňování práva EU.
- Pokuty.
- Leniency (model OECD).
- Nezávislost.
- Jednotnost šetření v rámci celé EU.

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

III.

Zvyšování povědomí o soutěžním právu

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Zvyšování povědomí o soutěžním právu

- Twitter- nový účet úřadu
- Školení
- Spolupráce s profesními organizacemi
- Propagační kampaň

ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Děkuji za pozornost

ÚOHS